

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО - МИХАЛКОВО“

с. Михалково, обл. Смолян, тел. 030472/316, факс. 030472/314, ЕИК 2016195800313

e-mail: dgsmihalkovo@ucdp-smolian.com

Анализ на резултатите от прилаганата мониторингова система в обхвата на ТП „ДГС-Михалково“ за 2019 година

Анализа съдържа резултатите от проведения мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност на територията, предоставена за управление на ТП „ДГС-Михалково“. Проучването е извършено за периода от месец януари до месец декември на 2019 год., съгласно утвърдената и въведена в стопанството система за провеждане на мониторинг, като се осъществяват постоянни дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка и съхранение на данни за неговото състояние.

Съдържа информация за собствеността на горите и промени в начина на ползване или функционалните им категории, ползвания от горите, изменение на околната среда в следствие на биотични, абиотични и антропогенни фактори, наличие и промяна на горите с висока консервационна стойност и техния мониторинг, социално-икономически аспекти - промени в обществото и отношението им спрямо горските ресурси и дейности, резултатите от проведените срещи с представители на местните общности и в заключение анализ на резултатите от проведения мониторинг.

Изброените по-горе аспекти са подробно разработени и представени в настоящият доклад.

I. Собственост на горите и промени в начина на ползване или функционалните категории на горите.

Общата площ на ТП „ДГС-Михалково“ възлиза на 16 002 ха.

През 2019 год. има сключен договор между ЮЦДП-гр. Смолян и Община Девин за дарение на два поземлени имота в землището на с. Чуруково, в териториалния обхват на ТП „ДГС-Михалково“ с обща площ 1,451 дка. Дарението е извършено във връзка с предстояща реконструкция и изграждане на нов горски път – държавна собственост „Татар дере – Хайдут каба“.

След направените промени разпределението на площта на ТП „ДГС-Михалково“ по видове собственост е, както следва:

- Държавна собственост – 13 944 ха
- Общинска собственост - 1 309 ха
- Съсобственост – 556 ха
- Собственост на физически лица – 190 ха
- Собственост на обществени организации - 3 ха

Обща площ на ТП „ДГС-Михалково“ - 16 002 ха.

II. Ползване от горите по дейности.

Извършените ползвания и горскостопански дейности през 2019 год. на територията на ТП „ДГС-Михалково“ са в следните основни направления:

1. Лесокултурни дейности:

- Попълване на култури – 6 дка;
- Отглеждане на култури – 113 дка;
- Дейности в генеративната градина/шишаркосъбиране/-100кг.

Лесокултурните дейности са осъществени след проведена процедура по реда на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии-държавна и общинска собственост и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти, както и при спазване на действащата нормативна база.

С цел предпазване на фиданките от повреди нанесени от дивеча на територията на стопанството е приложено поставяне на защитни протектори срещу прегриването им върху площ от 60 дка.

Маркирани са 35 955куб.м. стояща дървесина, като за всяко насаждение се попълва проверовъчен лист за предварителна оценка на въздействието върху околната среда, идентифицират се важните елементи и се дефинират мерките за опазването им при маркиране. Формулярите се съхраняват в досиетата на насажденията.

2.Добита и реализирана дървесина :

Общо дърводобива на територията на стопанството възлиза на 20 877куб.м, от различни категории и сортименти, от които 2 911куб.м. са добити от физически лица за собствени нужди, предимно дърва за огрев .

Изпълнението на заложените натурални показатели е в размер на 74% спрямо предвидения разчет за 2019год. Няма превишаване на средно годишното ползване на дървесина .

Добива и реализация на дървесина за промишлеността се осъществява след провеждане на процедури, по реда на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и при спазване на действащата нормативна база, след което са сключени договори за добив, покупко-продажба на прогнозни количества или стояща дървесина на корен , както и чрез продажба по ценоразпис на дървесина налична на временен склад.

Дърводобивните фирми са запознати с нормативната уредба и с изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Наясно са със задължението им за осигуряване на лични предпазни средства на работниците и необходимото оборудване на техниката.

3.Ползване на недървесни горски продукти :

През 2019год. има издадено едно позволително за ползване на недървесни горски продукти - добив на един брой коледна елха.

На територията на стопанството през 2019година са възникнали общо три пожара , като един е в селскостопански фонд - общинска собственост. Засегнатата площ от горски територии-държавна собственост е 67 дка , от които 65 дка са иглолистна гора, а 2 дка незалесени площи и треви .

Извършени са ремонтни дейности и поддръжка на горските пътища в размер на 151 км, като за движението на автомобилите са издадени разрешителни за достъп по реда на нормативната уредба. С цел опазване на пътищата на превозните средства е оказано да не се движат по трасетата при лоши метеорологични условия или преовлажнени терени .

III.Изменение на околната среда в следствие на биотични , абиотични и антропогенни фактори .

Видно от съставените 115 броя сигнални листове , съгласно Наредба № 12/2011год. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди най-значими са повредите нанесени от абиотични и биотични фактори. В резултат от извършените лесопатологични обследвания, постъпилите и регистрирани сигнални листове за здравословното състояние на горите се установи следното:

- Абиотични фактори – щетите са нанесени в следствие въздействието от снеголом, снеговал , ветровал и ветролом в иглолистни и широколистни гори и върху културите в следствие на засушаването през годината ;
- Биотични фактори – щетите са нанесени в следствие на въздействията предимно на върхов корояд, шестзъб корояд, типограф и борова процесия , всички са се разпространили в иглолистните гори ;
- Повреди нанесени върху фиданките от дивеча в следствие на тяхната пригризване .

След приключване на проведените горскостопански дейности - изведени сечи през 2019год. са изготвени оценки за всяко насаждение , относно въздействието на сечта върху ключови елементи на околната среда , съседни имоти или инфраструктурата.

В заключение от всички оценки , може да се обобщи следното :

- Повреди нанесени върху подрастта в насажденията не са установени ;
- Повреди нанесени върху оставащия дървостой над допустимите норми не са констатирани ;
- Създадени условия за активиране на почвената ерозия няма , в случаите когато остава съмнение за последващо възникване се вземат превантивни предпазни мерки ;
- В насажденията, където са извеждани сечи има наличие на стояща и лежаща мъртва дървесина ;
- Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие – при установяване на елементи на биологичното разнообразие в насажденията, същите се описват и се отбелязват мерките , които се вземат за опазването им ;
- Водни ресурси в насаждението или в близост до него – при наличие на такива в листа за предварителна идентификация на ключовите елементи същите се описват, както и мерките за тяхното опазване ;
- Въздействие върху съседни насаждения не се допускат ;
- Въздействия върху съседни имоти и инфраструктурата – в случаите на установени неблагоприятни въздействия основно върху пътната инфраструктура при движение на превозните средства се предприемат съвременни действия по навременното им отстраняване ;

IV.Наличие и промяна на горите с висока консервационна стойност . Анализ на резултатите от проведения мониторинг.

Извършват се постоянни дългосрочни наблюдения на горите с висока консервационна стойност, съпроводени със събиране, обработка и съхранение на данни за състоянието и промяната им.

През 2019год. са разработени и попълнени следните формуляри за мониторингови наблюдения :

1.На биологичното разнообразие и ВКС 1.2. – растения /застрашени , изчезващи и еднемични видове/ :

- **Родопски силивряк** – (*Haberlea rhodopensis*)–върху площ на находището 1кв.м, със средна плътност на популацията 15бр./кв.м, добро здравословно състояние, без следи от антропогенна намеса ; върху площ на находището 70кв.м, със средна плътност на популацията 7бр./кв.м, добро здравословно състояние, без следи от антропогенна намеса ; върху площ на находището 60кв.м, със средна плътност на популацията 6бр./кв.м, добро здравословно състояние, без следи от антропогенна намеса ;

- **Елвезиево кокиче** (*Galanthus elwesii* Hook.) - върху площ на находището 8 кв.м , със средна плътност на популацията 15 бр./кв.м, добро здравословно състояние , без следи от антропогенна намеса ;

2.На биологичното разнообразие и ВКС 1.2. и 1.3 – животни /застрашени, ендемични и с критични концентрации/ :

- **Кафява мечка** (*Ursus arctos*) – наблюдавани са следи от пет екземпляра ;
- **Глухар** (*Tetrao urogallus*) – наблюдаван е един индивид ;

- **Лещарка** (*Tetrastes bonasia*) - наблюдавани са два индивида ;
- **Черен кълвач** (*Dryocopus martius*)- наблюдавани са два индивида .

На 18.06.2019год. на горски път в землището на с.Селча е открит ранен екземпляр от орел-змияр със счупено крило. Същият е транспортиран за лечение и рехабилитация до Спасителен център за диви животни – гр.Стара Загора .

3.На ВКС 3 – горски екосистеми /редки, застрашени и изчезващи/ :

➤ **G3.1 E1 ИЗТОЧНО ЕВРОПЕЙСКИ ГОРИ ОТ ОБИКНОВЕН СМЪРЧ-** Гори с преобладание на обикновено смърч (*Picea abies*), развиващи се на силикатни терени. В някои случаи значително присъствие имат обикновената ела (*Abies alba*) и белият бор (*Pinus sylvestris*). Към този тип се отнасят и смесените иглолистно-широколистни гори, в които доминират обикновения смърч. Характеризиращи растителни видове в тревния етаж са: *Vaccinium spp.*, *Luzula luzuloides*, *L. sylvatica*, *Calamagrostis arundinacea*, *Melampyrum sylvatica*, *Oxalis acetosella*, *Dryopteris filix-mas*, *Homogyne alpina*, *Moehringia pendula*. Има наличие на отделни повредени дървета в резултат на биотични и абиотични въздействия . Няма тенденции за развитие на сукцесионни и дегенеративни процеси , както и реални или потенциални заплахи.

➤ **G3.4 C2 родопски бял борови гори** - гори с доминиращ Бял бор (*Pinus sylvestris*) главно върху южните склонове на планините на Родопите, Рила, Пирин, Осогово и Балканите на сравнително сухи силикатни и калциеви почви. Бял боровите съобщества са обикновено монодоминантни, но може да включват Черен Бор (*Pinus nigra*), Смърч (*Picea abies*), Обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и Бреза (*Betula pendula*). Има наличие на сукцесионни процеси, като се възобновява основно смърча или ела, без дегенеративни процеси и тенденции, както и реални или потенциални заплахи. .

➤ **Гори във фаза на старост-** като цяло състоянието на насажденията е средно. Има наличие на повредени единични и групи дървета в следствие на абиотични и биотични фактори, без наличие на сукцесионни и дегенеративни процеси и тенденции, както и реални или потенциални заплахи.

От попълнените формуляри и видно , че се извършват наблюдения на растителните и животински видове и екосистемите, включени в горите с висока консервационна стойност. Резултатите от мониторинга показват, че горите с висока консервационна стойност са в добро състояние и липсва антропогенна намеса в тях.

V.Социално-икономически аспекти- промени в обществото и отношението им спряма горските ресурси и дейности.

Отношението на обществото към горските дейности и ресурси се промени след множеството нанесени щети върху горите в следствие на абиотичните и биотични фактори. Местното население, както и заинтересованите страни се запознаха с горските територии в обхвата на ТП”ДГС-Михалково” и разпределението им по видове собственост, най-често срещаните се дървесни, растителни и животински видове, начина на планиране и провеждане на мероприятията заложи в горскостопанския план, с основните цели и принципи свързани със сертифициране управлението на горите .

Всичко това показва, че стопанисването от ТП”ДГС-Михалково” на горските територии- държавна собственост, се осъществява по начин, който успешно съчетава екологичните , социалните и икономически ползи от горските ресурси.

VI.Срещи с представители на местните общности .

Осъществява се постоянна връзка с кметовете на населените места по въпроси свързани с дейностите осъществявани на територия на стопанството. Бяха разглеждани въпроси относно закупуване на дървесина от физически лица за собствени нужди за лична употреба , предимно на дърва за огрев. Кметствата периодично са уведомявани за местностите и обектите, в които се извършват дейности по добив и транспортиране на дървесина . През активния сезон на местното население са осигурени необходимите

количества дървесина, предимно дърва за огрев. Провеждаха се периодични срещи с кметовете на населените места , на които се обсъждаха възникнали въпроси в следствие на дейността.

Съвместно с Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението " - гр.Девин се проведеха инструктажи по населените места с цел разясняване относно предприемане на съответните действия при възникване на непредвидени ситуации.

През годината се проведеха редица срещи с ученици, на които по атрактивен и забавен начин се представи горската професия. Учениците бяха запознати с основните дейности в горите, ползите от горите, вредите които могат да се нанесат на горските екосистеми в следствие на антропогенната дейности, основните дървесни и животински видове, които се срещат на територията на стопанството с техните характерни външни особености и възможностите им за опазване и разпространение . Смятаме тези дейности да бъдат продължени и в бъдеще .

VII. Анализ на резултатите от проведения мониторинг .

Анализирайки всички проучвания през годината, се констатира, че се извършва ежегоден мониторинг на биологичното разнообразие , прилагат се принципите на устойчиво използване на биологичните ресурси и опазването на биологичното разнообразие. Прилаганите лесовъдски дейности в горите с висока консервационна стойност благоприятстват за осигуряване на основните функции, като защитно-водоохранни , социално- хигиенни, противоерозионни , рекреационни и други.

Основните насоки за подобряване на ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различните направления – екологични, социални и икономически . Трудности срещаме поради слабия интерес на заинтересованите страни, които са доста многобройни. Необходимо е по- голямо популяризиране на националния стандарт , както и ползите , ефективността и продуктивността от неговото прилагане.

Колектива на ТП"ДГС-Михалково" ще продължава със своята полезна практика да популяризира чрез различни кампании, изяви и срещи с местното население и подрастващото поколение своята дейност свързана с устойчивото ползване на горите и тяхното управление.

В заключение можем да кажем, че 2019год. стопанството я приключи с добър екологичен и социален резултат.

АЧ/СтК

03.02.2020год.
с.Михалково

С уважение,
Директор на
ТП"ДГС-Михалково"/п*/.....
/инж.Али Чолаков/

** Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679)*